Füstbe ment terv – Építészeti tervpályázat a győri olajgyári kéményért

Szerkesztette: Horváth Tamás PhD
Lektorálta: Kottmayer Tibor

A kötetet kiadja a
Széchenyi István Egyetem
Winkler Gábor Szakkollégium
Győr, 2019.

ISBN 978-615-5837-56-2 [könyv]
ISBN 978-615-5837-57-9 [e-könyv]
DOI 10.35927/FUSTBE.2019

Nyomtatás, kötés: Topbalaton Kft.

Az ötletpályázat támogatója volt a
Győr-Moson-Sopron Megyei Építész Kamara

A kötet létrejöttét támogatta az
Emberi Erőforrások Minisztériuma
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
Nemzeti Tehetség Programja

A projekt címe:
A szerkezettervezés és városépítés szimmetriái
Pályázati azonosító: NTP-SZKOLL-18-0059

A Kisalföld és a Kisalföld Online
cikkeinek és fotóinak utánközlése
Garamvölgyi Imre főszerkesztő
hozzájárulásával történt.

A címlapfotó Nemes Zoltán 'mettor'
Győr, 2018. március 23. 11:03:39
című képe, mely elnyerte a
Sony World Photography Awards
Magyar Nemzeti Díját 2019-ben.

Tartalom

- 2 A pályázat előzményei, sajtószemle
szerkesztette: Horváth Tamás PhD
- 10 Az olajgyári kémény építészeti jelentősége
Veöreös András PhD
- 18 Olajgyári kémény és környezete
zártkörű ötletpályázat – Pályázati kiírás
- 21 A tiltakozáson túl: Tíz állítás a kéményről avagy
zárójelentés jellegű összefoglaló az olajgyári
kémény és környezete zártkörű ötletpályázathoz
- 22 1. számú pályamű, Beiermeiszter Tamás, Élő
József, Fodróczy József DLA, Jóna László,
Ladányi Gábor, Tóth Gergő
- 26 2. számú pályamű, Benkő Diána, Háklár Barbara,
Horváth Virág, Fátrai Júlia, Mátis Teodóra, Soós
Adrienn, Tátrai Ádám
- 30 3. számú, 1. díjas pályamű, Cseh András DLA,
Csikár Ottó, Frühwald Evelin, Pócza Krisztina,
Rendi András Mihály, Victor Pérez Sánchez,
Virginia Martinez Navarro
- 34 4. számú pályamű, Csikszentmihályi Péter DLA,
Lajtosné Spéder Hajnalka, Molnár Melinda,
Ubrankovics Judit
- 38 5. számú pályamű, Benyusovics Dalma, Berbik
Ferenc, Buchinger Péter, Golda János DLA,
Somlói-Péter Barnabás
- 42 6. számú pályamű, Bodrossy Attila DLA, Doma
László, Farkas Fanni, Kóczyán Klaudia, Molnár
Zsolt, Salacz Ádám, Spánicz Dorina
- 46 7. számú, 2. díjas pályamű, Grádinger Dóra, Nagy
Fanni, Pethő László, Reiner Éva, Simon László
- 50 8. számú pályamű, Bach Péter DLA, Eredics Éva,
Horváth Ágnes, Joó Tamás, Maráz Veronika
- 54 9. számú, 3. díjas pályamű, Barna Izabella,
Brassányi Tímea, Czigány Tamás DLA, Csörgő
Gábor, Vojtek Rita
- 58 10. számú pályamű, Bálint Eszter, Csuzi Barbara,
Geyer Dorottya, Nagy András, Nagy Viktória,
Schmidt Edina, Zentai Fruzsina
- 62 A pályázat után, sajtószemle
szerkesztette: Horváth Tamás PhD
- 68 A kémény sztori két olvasata
Tutervai Máttyás

FÜSTBE MENT TERV

„S jutott eszembe számtalan
Szebbnél-szebb gondolat,
Míg állni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.”

Petőfi Sándor: Füstbement terv

ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT A GYŐRI OLAJGYÁRI KÉMÉNYÉRT

7. számú, 2. díjas pályamű

DOI 10.35927/FUSTBE.2019.07

Gráding Dóra, Nagy Fanni, Pethő László, Reiner Éva, Simon László

Építészeti leírás, az alkotók gondolatai

Minden városnak lételeme a harmónia. Egyes épületek eltűnnek, mások megmaradnak. Vannak, amelyek építik a város arculatát, és vannak olyanok is melyek rombolják azt.

A beépítésünk három fő irányvonalhoz igazodott. Az első, hogy létrehozzunk egy kellemes, városi léptékű lakókörnyezetet. A második, hogy megőrzendő értékeket integráljunk, és léptékben igazodjunk a környezethez. A harmadik pedig, hogy a megteremtett harmóniával ellensúlyozzuk, a szomszédos lakótömb bántó megastuktúráját.

Az épületeink léptéke a tömegek méretével és az épületforma archetipikus képével egy olyan városi beépítést mutat, ami egyrészt az ipari múltat idézi, másrészt egy kellemes, külvárosias hatást teremt.

A tervezési folyamat egyik legfontosabb része, a kéményhez való igazodás, és annak hasznosítása volt. A jelen állapotában szerepét veszített kémény, egy új használati funkciót kapott. Az újrahasznosításnál a környezettudatosságot tartottuk szem előtt.

A műtárgyat magasságából adódóan, alkalmasnak találtuk arra, hogy egy függőleges tengelyű szélkerék települjön rá, mely energiatermelése biztosítja a beépítés közös használatú részeinek az energiaellátását. Ezt úgy valósítottuk meg, hogy

a kéményből 16 métert visszabontottunk és ugyanekkora magasságban kiegészítettük 4 egymásra kapcsolódó szélkerékkel. A visszabontott téglákat a kémény körül található tér burkolatába helyeztük el. A környezettudatosság vonalát folytatva a lakóépületek délnyugati magastetői napelemekkel beépíthetőek, melyek a lakók energiaszükségletét biztosíthatják.

A kémény köré kialakított téren egy mozgatható fedett-nyitott térlefedés található, mely helyet ad kulturális rendezvények és piaci vásárok megtartására is. A mozgathatóság célja az volt, hogy a kéményhez viszonyítva különböző, az adott használatnak megfelelő, változatos térhelyzetek alakulhassanak ki. A lakótömbök közötti zöldterületek elsősorban a lakók számára lettek kialakítva. A tömbök megszakításaiban különböző közterületi funkciók kaptak helyet (pl. játszótér, grillkert stb.) gazdagítva az itt élők életterét. A régi gyár hangulatát a fogyasztóterekben kiállítás formájában kívánjuk megidézni, illetve a területre ültetett olajfákkal.

A beépítendő terület kisebbik részére egy parkolóházat terveztünk. Erre azért volt szükség, mert a beépítés nagysága túl sok parkolóhelyet igényel, és a mélygarázs kialakítása a belvív jelenléte miatt nagyon költséges lenne. A parkolóház tetején a magastetők alá klubhelyiség, közösségi kert valamint egy kondi- és fitneszterem került.

Szemelvények a Bíráló Bizottság tagjai által megfogalmazott véleményekből

„A városi lakóházforma megújítása szempontjából egyike az előremutató terveknek. Megfelelően sűrű, mégis otthonos, gyerekekre alkalmas tereket teremt, bár a gyalogos utcai néhol túlságosan szűknek bizonyulnak, s kellemtelen átlátásokat eredményeznek. Az olajgyári kémény méltó térbeli pozíciót és szellemes, jövőbe mutató rendeltetést kap. Kidolgozását tekintve alapos és szép munka”

„A Gulliver elé épített Liliputi erős kontrasztot ad, érezni benne a környezetéhez képest monumentális épülettel szemben érzett dühöt. A téglaváros anyaghasználatával integrálja a kéményt. A 20. század eleji munkástelepekre emlékeztető struktúra határozott világot teremt. Egyetlen helyen bizonytalanodik el: a kéménynek túl nagy teret hagy, a kémény mögé tett mozgó fedett tér sem tudja megfogni a léptéket.”

„A mobil épületrész sokat segít a térbeli megjelenésben. A lehetőség, ami a kémény és a térfalak közötti távolságot »beállíthatóvá« teszi, nagymértékben oldja a szigorúan szerkesztett beépítés látványát.”

„A beépítési mód, a tömegformálás, az anyaghasználat jól visszaidézi a korábbi ipari múltat. Ugyanakkor az intenzív beépítés és az előnyként említett anyaghasználat esetenként kissé szigorú tereket eredményez. A kémény kisé magányosan áll a sűrű beépítéshez képest nagynak tűnő téren, amin részben segít a mozgatható tetős, változó funkciójú környezet. Értéke az egységes megjelenés, a környezettől ugyan eltérő, de határozott építészeti karakter.”

A tervet a Bíráló Bizottság díjazásban részesíti.

átnézeti helyszínrajz

földszinti átnézeti alaprajz

a telek területe:	11 257 m ²
beépítettség:	53,96%
zöldterület:	4 285 m ²
szintterületi mutató:	2,21 m ² /m ²
építménymagasság:	12,00 m
lakásszám:	188 db
parkolószám:	245 db
összes nettó alapterület:	16 039 m ²
ebből lakás alapterület:	12 742 m ²
ebből egyéb alapterület:	3 297 m ²

délkeleti homlokzat

északkeleti homlokzat

északnyugati homlokzat

déli nyugati homlokzat

metszet 01 / 03

metszet 02 / 04

általános szinti átnézeti alaprajz